

FAX

Postbus 222 . 8901 BA Leeuwarden

Prins Hendrikstraat 8 . 8911 BK Leeuwarden

T 058 21 22 444 . F 058 21 33 666

welkom@rotshuizengeense.nl

www.rotshuizengeense.nl

ISO9001:2000 gecertificeerd

Aan : Aan de Gedeputeerde Staten van Fryslân
Ter attentie van : mevrouw mr. drs. A.J. Kolff-Hill,
mevrouw E.A. Verbuijs en de heer N. Kistemaker
Uw faxnummer : (058) 292 51 25
Uw kenmerk : 00944831

Afzender : mr. R.C.M. Kamsma
Ons faxnummer : +31 (0)58 21 33 666
Ons kenmerk : RCMK/mm/110311/11-00004347
Aantal pagina's :

Zijn niet alle pagina's goed over gekomen, bel ons dan.

Datum : 17 maart 2011
Inzake : Stichting afvaloven Nee/Veiligheidsplan (zienswijze)

Geacht college,

Namens afvaloven Nee verstrek ik u de zienswijze van de stichting ten aanzien van met name het Veiligheidsbeheerssysteem (VBS) d.d. 9 maart 2011, zoals u haar daartoe verzocht bij brief van 10 maart 2011, gericht aan mij. Hoewel u cliënte terecht hebt benaderd op grond van de artikelen 3:2 en 4:8 Awb, wil afvaloven Nee kenbaar maken dat zij verheugd is over dit verzoek aangaande een zeer belangrijk aspect van de afvaloven. Zij wil deze haar geboden gelegenheid graag benutten en wel serieus.

Te weinig informatie en te weinig tijd

Allereerst verwijs ik naar bijgaand faxbericht aan u van mij d.d. 14 maart 2011 (**bijlage 1**). U geeft afvaloven Nee te weinig informatie en te weinig tijd om goed gefundeerd te kunnen reageren. En dat terwijl de veiligheidsaspecten van de afvaloven van het grootste belang zijn en er al brand is geweest (7/8 maart 2011) in de afvaloven. Op 15 maart 2011, eergisteren aan het einde van de middag, zijn op mijn kantoor afgegeven het brandpreventieplan (door u van Omrin ontvangen op 7 maart 2011) en een overzicht van brandpreventieve maatregelen

aangaande de doekenfilterinstallatie (door u die dag ontvangen van Omrin) (**bijlage 2**). Omdat u nog steeds onvoldoende informatie aanlevert (hierna opgesomd), vragen we ons af: beschikt u zelf wel over alle benodigde stukken?

Het VBS staat vol met (Engelstalige) afkortingen, zonder dat een verklarende woordenlijst toegevoegd is. Ook dat maakt een beoordeling lastig.

Afvaloven Nee zou graag technisch ter zake deskundigen inschakelen, maar daarvoor ontbreken haar de middelen en de tijd, omdat vandaag al op al dit materiaal moet worden gereageerd.

Voorop staat, dat een periode van enkele dagen onvoldoende is om bijna 200 pagina's technisch materiaal te beoordelen.

Ontbrekende informatie:

- * rapporten van de HAZOP, SIL, Lentjes, LAB, Tebodin en SSC studies; berekening waarop snelheidsbeperking van 30 km/uur voor verkeer langs hogedrukstoomleiding is gebaseerd;
- * rapporten van de goedkeuring van de hogedrukapparatuur (bijvoorbeeld keuring voor ingebruikname), die in het kader van de Warenwet drukapparatuur vereist zijn;
- * gegevens van Omrin Intranet, softwarepakket Sensus;
- * het niveau van het Vapro opleidingsbewijs;
- * nadere informatie over de line of defence;
- * noodplattegrond met daarop de plaatsen van de chemicaliën van de brandbare stoffen, van de blusmiddelen, van de drogeblusleidingen, van de ATEX (ATmosphère EXplosible) zones.

Met deze opsomming heeft cliënte niet bedoeld volledig te zijn.

HAZOP; bijlage 2 veiligheidsrisicoregister

Bijlage 2 van het VBS roept grote vragen op.

Kern van een "veilig" systeem zijn de HAZOP studies van het systeem als geheel als ook van de onderdelen waaruit de installatie is opgebouwd. Hiermee wordt onder andere bepaald welke onderdelen dubbel dienen te worden uitgevoerd, welke regelkringen geautomatiseerd moeten zijn, welke instrumentatie fail- safe dient te worden uitgevoerd, waar manueel ingrijpen is vereist, hoe alle procesvariabelen kunnen worden beheerst, etc. etc.

Om een inhoudelijk oordeel te kunnen geven over de veiligheid van de installatie dienen deze HAZOP studies, inclusief de bedrijfsschema's, onderdeel uit te maken van dit VBS.

In de nieuwste aanvraag voor de milieuvergunning is een overzicht opgenomen van diverse storingen. Die informatie in combinatie met bijlage 2 bij het VBS roept bij cliënte in de korte gegeven tijd de volgende vragen op:

- Waarom wordt bij op- en overslag afvalstoffen niet brand ten gevolge van shredderen genoemd; dat hebben we al meegemaakt?
- Na die brand moest de brandweer met eigen warmtebeeldcamera's de temperatuur van het afval meten. Waarom heeft Omrin dat niet gedaan; ook voor de brand? Zodra er afval wordt opgeslagen is een preventieve maatregel, die Omrin moet treffen, bewaking van de temperatuur met dergelijke camera's. Dit incident roept ook de vraag op of dit VBS ter zake voldoende is.
- Bij de afvalverbranding wordt stoom geproduceerd. Waarom worden voor het ontsnappen van stoom uit het systeem ten tijde van de productie (bijvoorbeeld lekkage ten gevolge chloorcorrosie en haarscheurtjes) geen maatregelen genoemd? Zoals afvaloven Nee al eerder heeft vermeld, stelde de marktleider van afvalovens, Von Roll Inova, al voordat de stoomdruk en temperatuur in de plannen verhoogd werden van 40 naar 88 bar en van 400 naar 460 graad C. het volgende aan: *"Men wil de stoom op een temperatuur leveren die op de grens van het haalbare ligt"*.
- Waarom wordt niet een explosie in de vuurhaard als risico vermeld? Er kan bijvoorbeeld een blik benzine tussen het overige afval ontploffen.
- Bunkerbranden komen regelmatig voor. Wanneer er een bunkerbrand is met een uitzonderlijke rookontwikkeling, die niet meer door de afzuiging voor het verbrandingsproces naar de ketel kan worden afgevoerd, dan zal deze rook volgens de nieuwste aanvraag voor de milieuvergunning door middel van rookluiken in het dak afgevoerd worden. Deze rook zal zeer hoge concentraties giftige stoffen bevatten vanwege de ongecontroleerde verbranding en het ontbreken van reiniging. Afhankelijk van de windrichting zal deze giftige rook Harlingen, de omliggende dorpen of de Waddenzee bereiken. In het veiligheidsrisicoregister ontbreken maatregelen die de omwonenden en het milieu tegen de risico's van deze rook zouden moeten beschermen. Ze staan evenmin in het brandpreventieplan. De hermetische afsluiting bij bepaalde storingen (voorschrift 5.1.4 in de milieuvergunning) is daarnaast een belemmering voor de hulpdiensten om bij calamiteiten accuraat op te kunnen treden.

- Wanneer er een knalpijp openscheurt en de temperatuur van het doekenfilter te hoog oploopt zou er een automatische by pass in werking treden, volgens bijlage 2. Er is echter geen milieuvergunning voor de by pass aangevraagd. Dus die mag/zal er niet zijn.
- Bij de rookgasreiniging is een explosie niet als risico genoemd. Dit risico is er wel ten gevolge van het droge doekfilter. Zie factsheet van 15 april 2009 van Senter Novem Infomil.
- Elektrostatische oplading is ook een risico, ten gevolge van hetzelfde droge doekfilter. Zie opnieuw factsheet van 15 april 2009 van Senter Novem Infomil.
- De HD-stoomleiding kan worden beschadigd. Niet alleen door een aanrijding, maar ook bijvoorbeeld door het rijden van zwaar verkeer op de nabij (op slechts enkele meters) gelegen openbare weg (schade door trillingen). Niet bij iedere aanrijding zullen crash barriers voldoende zijn. De maximum snelheid op deze weg is officieel 60 km per uur. Omrin of uw college kunnen dat niet wijzigen. Waarom zijn al deze aspecten niet meegewogen?
- Een risico bij de hogedrukstoomleiding is dat de calorische waarde van het afval (en daardoor de temperatuur) wisselt. Hierdoor kunnen kritische grenzen overschreden worden. Hoe wordt dit voorkomen?
- Het is onduidelijk wat de grootte van de druk in de condensaatleiding is. Een hogedrukcondensaatleiding levert standaard risico's op. Waarom staat dit risico niet in bijlage 2? Of gaat het niet om een hogedrukcondensaatleiding?
- De gasleiding (bovengronds!) ligt dichtbij de hogedrukleiding voor de stoom. Waarom wordt niets vermeld over de risico's van beschadiging van de gasleiding? Die kan net zo goed worden beschadigd als de stoomleiding; hij ligt zelfs dicht bij de openbare weg.
- Waarom is ten aanzien van deze stoomleiding niet als risico opgenomen, dat de afname bij Frisia Zout stukt?
- De oven in het gebouw wordt mede gestookt op gas. Waarom is een gaslek niet als risico vermeld?
- Waarom worden de risico's stuk voor stuk aanvaardbaar geacht door Omrin?

Opnieuw is cliënte niet volledig; daarvoor ontbreekt de tijd. En cliënte heeft niet de kans gehad expertise in te huren. Wel geldt dat u hierboven aspecten tegenkomt, die cliënte al eerder in de procedures over de milieuvergunning zelf naar voren heeft gebracht.

Cliënte verwijst nog naar een stuk van drs. Ing. J. Vollenbroek, waarin hij risico's vermeld, die niet in bijlage 2 zijn omschreven. Die brief is opgenomen in de zienswijze van 9 juli 2010, namens Mobilisation en de Stichting Natuur en Milieu

ingediend aangaande de tweede ontwerp milieuvergunning. Als bijlage 3 treft u een door de voorzitter van cliënte gemaakte samenvatting aan van de relevante aspecten (bijlage 3).

Implementatie?

Na de eventuele goedkeuring door u van dit VBS dient dat ingevolge artikel 10.3 te worden geïmplementeerd, alvorens de oven in gebruik mag worden genomen. Hoe dat gebeurt, staat omschreven in hetzelfde VBS. Afvaloven Nee is van mening dat veel te veel sprake is van "al doende leert men". Bij de ingebruikname van een simpel kantoorpand kan dat implementatie zijn, maar **gezien de grote hoeveelheid en verscheidenheid aan installaties** (citaat bladzijde 26 VBS) en het feit dat sprake is van een uniek experimenteel ontwerp, is dat naar de mening van cliënte onverantwoord.

Zo worden in het VBS brandoefeningen aangekondigd. Die hadden al moeten hebben plaatsgevonden.

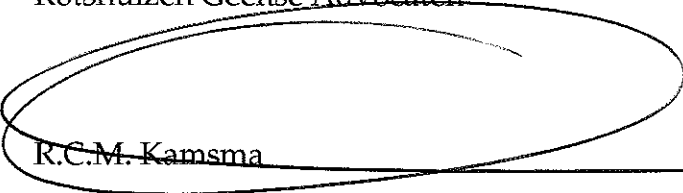
Veel informatie in het VBS is algemene informatie van het Omrin concern. Omrin heeft echter geen ervaring met de exploitatie van een afvaloven. En deze afvaloven kent geen vergelijkbare voorgangers.

Onafhankelijk onderzoek

Afvaloven Nee bepleit hierbij een onafhankelijk onderzoek naar de veiligheidsaspecten van de afvaloven, voordat deze in bedrijf gaat. Veiligheid heeft vanzelfsprekend prioriteit. Onafhankelijk onderzoek, door bijvoorbeeld de Onderzoeksraad voor de Veiligheid, dient de veiligheid en kan het vertrouwen vergroten, ofwel het wantrouwen doen afnemen. De situatie is, ook volgens Omrin uitermate gecompliceerd. Bovendien is er al brand geweest. Afvaloven Nee begrijpt dat de provincie deze specialistische kennis niet in huis kan hebben en acht het daarom essentieel deze expertise elders te halen.

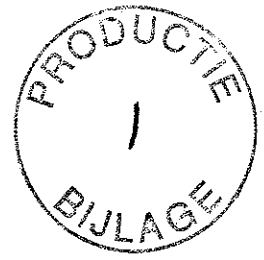
Cliënte en ik vernemen graag van u.

Met vriendelijke groet,
Rotshuizen Geense Advocaten

R.C.M. Kamsma

Bijlagen: 3

FAX

Postbus 222 • 8901 BA Leeuwarden
Prins Hendrikstraat 8 • 8911 BK Leeuwarden
T 058 21 22 444 • F 058 21 33 666
welkom@rotshuizengeense.nl
www.rotshuizengeense.nl
ISO9001:2000 gecertificeerd

Aan : Gedeputeerde Staten van Fryslân
Ter attentie van : Mevrouw mr. drs. A.J. Kolff-Hill,
mevrouw E.A. Verbuijs en de heer N. Kistemaker
Uw faxnummer : (058) 292 51 25
Uw kenmerk : 00944831

Afzender : mr. R.C.M. Kamsma
Ons faxnummer : +31 (0)58 21 33 666
Ons kenmerk : RCMK/mm/100691/11-00004162
Aantal pagina's :

Zijn niet alle pagina's goed over gekomen, bel ons dan.

Datum : 14 maart 2011
Inzake : Stichting afvaloven Nee / Veiligheidsplan (zienswijze)

VERZOEK OM UITSTEL ZIENSWIJZE, VERZOEK OM NADERE INFORMATIE

Geachte dames, geachte heer,

Op 10 maart 2011 's middags ontving ik van u het zogenaamde Veiligheidsbeheerssysteem van Omrin aangaande de afvaloven te Harlingen. U stelt mijn cliënten en mij in de gelegenheid om uiterlijk 17 maart a.s. een zienswijze in te brengen.

Bij bestudering van het Veiligheidsbeheerssysteem komen wij echter tot de conclusie, dat dit stuk niet los gelezen kan worden van het Brandpreventieplan, dat Omrin op grond van artikel 10.2 van de milieuvergunning ter goedkeuring bij u dient in te dienen, alsmede de informatie over een goedgekeurde automatische installatie, zoals omschreven in artikel 10.1.4 van de milieuvergunning.

Uit het Veiligheidsbeheerssysteem (bladzijde 15) blijkt, dat een geaccrediteerde organisatie een verificatie zal uitvoeren en nog haar goedkeuring aan de beveiligingstesten moet geven. Via de media hebben wij vernomen, dat Omrin TNO heeft ingeschakeld. Ook het materiaal van deze organisatie is nodig om het Veiligheidsbeheerssysteem goed te kunnen beoordelen. U zult dat stuk ook moeten beoordelen alvorens een besluit te kunnen nemen, reden waarom u er ons inziens geen belang bij heeft, dat wij al op 17 maart 2011 reageren.

Het Veiligheidsbeheerssysteem verwijst steeds naar onderliggende stukken, die ontbreken, maar die bepalend zijn om inzicht te kunnen verwerven of de veiligheid voldoende is gewaarborgd. Zo wordt verwezen naar het Omrin intranet, het softwarepakket Sensus, en de belangrijke HAZOP studies.

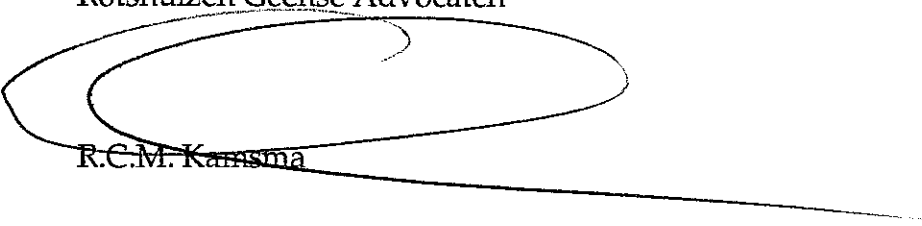
Voor u, maar ook voor mijn cliënten geldt, dat slechts een mening kan worden gevormd over de veiligheid van de afvaloven, wanneer die onderliggende stukken beschikbaar zijn, inclusief de bedrijfsschema's.

Wij verzoeken u al die stukken bij Omrin op te vragen, voor zover u daar niet reeds over beschikt, ons kopieën toe te sturen en een nieuwe termijn voor een zienswijze vast te stellen.

Overigens heeft afvaloven Nee contact gezocht met een terzake deskundige, die heeft aangegeven, dat zeker twee à vier weken studie noodzakelijk is om een adequate zienswijze te kunnen opstellen. Daarnaast zal dan nog specialistische kennis nodig zijn van technici met aanvullende disciplines.

In verband met onze planning verneem ik graag per omgaande van u.

Hoogachtend,
Rotshuizen Geense Advocaten

R.C.M. Kamstra

Datum/Tijd: 14.Mrt. 2011 16:30

Best Nr. Modus	Bestemming	Pag's	Result	Pag Mislukt
4667 Geheugen TX	2925125	P. 2	OK	

Reden voor fout

E1) Opgehangen/lijnfout
E3) Geen antwoord
E5) Max. E-mail formaat overschreden.

E2) Bezet
E4) Geen faxaansluiting

ROTSHUIZEN GEENSE

ADVOCATEN

FAX

Postbus 222 • 8901 BA Leeuwarden
Prins Hendrikstraat 9 • 8911 BK Leeuwarden
T 058 21 22 444 • F 058 21 33 666
welkom@rotshuizengeense.nl
www.rotshuizengeense.nl
15090012000 gecertificeerd

Aan : Gedeputeerde Staten van Fryslân
Ter attentie van : Mevrouw mr. drs. A.J. Kolff-Hill,
mevrouw E.A. Verbuijs en de heer N. Kistemaker
Uw faxnummer : (058) 292 51 25
Uw kenmerk : 00944831

Afzender : mr. R.C.M. Kamsma
Ons faxnummer : +31 (0)58 21 33 666
Ons kenmerk : RCMK/mm/100691/11-00004162
Aantal pagina's :

Zijn niet alle pagina's goed over gekomen, bel ons dan.

Datum : 14 maart 2011
Inzake : Stichting afvaloven.Nee / Veiligheidsplan (zienswijze)

VERZOEK OM UITSTEL ZIENSWIJZE, VERZOEK OM NADERE INFORMATIE

Geachte dames, geachte heer,

Op 10 maart 2011 's middags ontving ik van u het zogenaamde Veiligheidsbeheerssysteem van Omrin aangaande de afvaloven te Harlingen. U stelt mijn cliënten en mij in de gelegenheid om uiterlijk 17 maart a.s. een zienswijze in te brengen.

Bij bestudering van het Veiligheidsbeheerssysteem komen wij echter tot de conclusie, dat dit stuk niet los gelezen kan worden van het Brandpreventieplan, dat Omrin op grond van artikel 10.2 van de milieuvergunning ter goedkeuring bij u dient in te dienen, alsmede de informatie over een goedgekeurde automatische installatie, zoals omschreven in artikel 10.1.4 van de milieuvergunning.

R.C.M. Kamsma

Van: Receptie
Verzonden: dinsdag 15 maart 2011 16:46
Aan: R.C.M. Kamsma; An. de Ruiter
Onderwerp: FW: Verzoek SAN termijn zienswijze REC
Urgentie: Hoog

Van: Kistemaker, Nico [mailto:kistemaker@fryslan.nl]
Verzonden: dinsdag 15 maart 2011 16:44
Aan: Receptie
Onderwerp: Verzoek SAN termijn zienswijze REC
Urgentie: Hoog

Geachte mevrouw Kamsma,

Hierbij bevestig ik hetgeen zojuist door mij met u telefonisch is besproken.

Op 14 maart 2011 heeft u ons per fax verzocht om uitstel voor het indienen van zienswijzen en om nadere informatie met betrekking tot het veiligheidsbeheerssysteem.

Een bestuurlijke reactie op uw verzoek kunt u niet eerder dan volgende week tegemoet zien. Daarop vooruitlopend berichten wij u ambtelijk als volgt.

Naar aanleiding van uw verzoek hebben wij het brandpreventieplan en informatie over een goedgekeurde automatische installatie op 15 maart bij de receptie van uw kantoor afgegeven.

Naar onze mening beschikt u met het eerder aan u toegestuurde veiligheidsbeheerssysteem over voldoende informatie.

Op uw verzoek tot het stellen van een ruimere termijn voor het inbrengen van een zienswijze zal ons bestuur moeten beslissen. Dit zal niet eerder dan in de eerstvolgende GS-vergadering, op 22 maart 2011, plaatsvinden. Op dit moment gaan wij dan ook uit van de planning zoals deze eerder aan u is toegezonden.

Door ons is eerder schriftelijk aangegeven dat er op woensdag 16 maart 2011 gelegenheid is tot het inbrengen van mondelinge zienswijzen.

U geeft aan dat u en uw cliënten daar geen gebruik van zullen maken,

Met vriendelijke groet,
 Nico Kistemaker

Clusterleider Omgevingsvergunningen
 afdeling Omgevingsvergunningen en
 Toezicht
 058 292 5205
 06.290.78.163
kistemaker@fryslan.nl

Snekertrekweg 1 (bezoekadres)
 Postbus 20120,
 8900 HM Leeuwarden
www.fryslan.nl

.....
 Tink oan it miljeu foar 't jo beslute dizze mail te printsjen / Denk aan het milieu voor u besluit deze mail te printen

M. Meindertsma

Van: R.C.M. Kamsma

Verzonden: donderdag 17 maart 2011 9:59

Aan: M. Meindertsma

Onderwerp: FW: bijlage 3 afvaloven Nee- veiligheidsplan (zienswijze).doc

Van: R.C.M. Kamsma

Verzonden: woensdag 16 maart 2011 17:30

Aan: M. Tadema

Onderwerp: bijlage 3 afvaloven Nee- veiligheidsplan (zienswijze).doc

Volgens voorschrift 5.1.4 gaat het gebouw min of meer hermetisch dicht als de oven in storing gaat, er is afgestookt en de ventilator is gestopt. Echter, er moeten dan nog wel mensen in het bedrijf werken om de storingen op te heffen. Het werken in een ruimte zonder ventilatie wordt door de arbeidsinspectie niet toegestaan. Gaan deze mensen, die bijvoorbeeld de oven moeten repareren, dan met persluchtmaskers naar binnen?

Gas en geurophoping in de bunker tijdens storingen

Door anaërobie treedt biogasvorming op in de bunker. Als deze niet meer wordt geventileerd dan loopt u het risico dat lokaal de LEL voor methaan/lucht wordt overschreden met mogelijk explosies tot gevolg. Er zal daarom een minimale vorm van luchtverversing in de bunker moeten plaatsvinden om gevaarlijke ophoping van biogas te voorkomen. Echter, volgens het geuronderzoek komt er tijdens storingen geen geur noch lucht uit de schoorsteen.

De ventilator naar de schoorsteen mag dan kennelijk niet in werking zijn. Hoe voorkomt u dan explosieve mengsels in de bunker?

Dit probleem treedt bij "normale" installaties met 2 ovens en een schoorsteen van 70 meter niet op. Er is altijd wel één oven die aanstaat en verse lucht uit de hal door de bunker trekt. In de zeer uitzonderlijke situatie dat beide ovens eruit liggen wordt lucht uit de bunker via de 70/80 meter hoge schoorsteen afgevoerd. Echter, daar is hier niet voor gekozen vanwege de lage emissiehoogte. Ons inziens kunnen als gevolg van voorschrift 5.1.4 gevaarlijke situaties ontstaan met kans op explosie.

Voorkomen van implosies

Voorschrift 5.1.4 kan leiden tot een implosie van de hal als gevolg van de onderdruk door afsluiting van de toegang tot de hal in combinatie met het (eventueel per ongeluk) nog aanstaan of aanslaan van de zuigtrekventilator. Dit scenario is niet meegenomen in de aanvraag maar niet onvoorstelbaar. Wij verzoeken u voorschriften op te nemen die ten allen tijde een implosie voorkomen. Dit kan met name door voldoende opening vrij te laten.